

۱- با توجه به واژه‌های زیر، معنی واژه‌های زوج، کدام است؟
«عود، چنبر، اکتفا، مائده، جانی، تقریر، اوان، جلاجل»

- (۱) محیط دایره، نعمت، ستمکار، هنگام
(۲) دایره، طعام، بیان، زنگ‌ها
(۳) کفایت کردن، هنگام، زنگ‌ها، نام درختی
(۴) وقت، بسنده کردن، نعمت، بیان

۲- کدام گزینه پاسخ مناسبی برای معانی تعداد بیش‌تری از واژه‌های زیر است؟
«غنا، سودا، فرقت، مفتخر، کید، حقه»

- (۱) فریب، جعبه، بی‌نیازی، سربلندی
(۲) دوری، سرود، اعتبار، امکان
(۳) صندوق، سربلند، دوری، هوس
(۴) جعبه، عشق، بی‌نیازی، ارزش

۳- در عبارات زیر، جمعاً چند «غلط املائی» مشهود است؟

– در آن زمان ما گلستان سعدی را از بر می‌کردیم و منتخبی از اشعار شاعران مشهور و متون ادبی و نِسَابُ الصبیان را از کلاس چهارم ابتدایی به ما درس می‌دادند.

– حتی با عینک دور بیضی و دسته مفتولی و شیشه‌های کلفت زنگاری درست و حسابی نمی‌دید و ملطفت نمی‌شد که خسرو از روی کاغذ سفید انشای خود را می‌خواند.

– لیکن خروس قالب حرکتی کرد نه مناسب حال درویشان، بر حریف مقلوب که تسلیم اختیار کرده مخزول و نالان استرحام می‌کرد.

- (۱) دو (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۴- در کدام گزینه‌ها «غلط املائی» وجود دارد؟

- (الف) دست معلّم از وغب حیوان روان شد فرود آمد لب را به اشاره صورت داد.
(ب) سیف‌الدین محمد فرغانی در سده هفتم هجری در آتش بیداد مغولان این شعر را سرود.
(پ) ای شیخ آمده‌ام تا از اصرار حق چیزی با من نمایی.

(ت) مَثَل قرآن مَثَل آب است روان؛ در آب حیات تن‌ها بود و در قرآن حیات دل بود.

- (۱) الف - پ (۲) پ - ت (۳) ب - پ (۴) الف - ت

۵- هریک از عبارات زیر به ترتیب از چه کتابی نقل شده است؟

- (الف) «او از من صاحب ادب می‌شود من از سخن او جاهل نمی‌گردم.»
(ب) «رنج هیچ‌کس ضایع مکن و همه‌کس را به سزا، حق شناس باش.»

- (۱) اخلاق محسنی، کلیله و دمنه
(۲) قابوس‌نامه، اسرارالتوحید
(۳) اسرارالتوحید، کلیله و دمنه
(۴) اخلاق محسنی، قابوس‌نامه

۶- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«خط عذار یار که بگرفت ماه از او / خوش حلقه‌ای است لیک به در نیست راه از او»

- (۱) تشبیه، تمثیل، اغراق، مجاز
(۲) تشبیه، کنایه، حسن تعلیل، مجاز
(۳) استعاره، تشبیه، ایهام، حسن تعلیل
(۴) استعاره، جناس، مجاز، حسن تعلیل

۷- آرایه‌های «حسن تعلیل - استعاره - ایهام - سجع - مجاز» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید
(ب) چو سرو از راستی برزد علم را / ندید اندر جهان تاراج غم را
(پ) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد
(ت) در رفتن جان از بدن، گویند هر نوعی سخن / من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می‌رود
(ث) پشت دیوار آن‌چه گویی هوش دار / تا نباشد در پس دیوار گوش

- (۱) ب - پ - الف - ت - ث (۲) الف - پ - ت - ب - ث (۳) ب - پ - ت - ث - الف (۴) الف - ت - پ - ب - ث

۸- تعداد جمله‌های کدام بیت با بیت زیر یکسان است؟

«چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت / ز دست بنده چه خیزد خدا ننگه دارد»

- (۱) گفتمش مهر فروغی به تو روز افزون است / گفت من هم به خلافتش دل پُر کین دارم
- (۲) قرار و خواب ز حافظ طمع مدار ای دوست / قرار چیست، صبوری کدام و خواب کجا
- (۳) هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت / آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت
- (۴) جانان من برخیز و بشنو بانگ چاووش / آنک امام ما علم بگیرفته بر دوش

۹- با توجه به سروده زیر، کدام مورد نادرست است؟

«دریا متنی نیلگون است / که علی آن را می‌نویسد / و مریم هر شب، روی شن‌ها / به انتظار مهدی می‌نشیند...»

- (۱) اجزای یکی از جمله‌ها «تهاد + مسند + فعل» است.
- (۲) «پیوند وابسته‌ساز و همپایه‌ساز» در سروده یافت می‌شود.
- (۳) دو ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی در متن وجود دارد.
- (۴) سه فعل مضارع اخباری در شعر وجود دارد.

۱۰- نقش واژه‌های مشخص شده در مصراع زیر با کدام مصراع، به ترتیب، یکسان است؟

«قضا همی بردش به سوی دانه و دام»

- (۱) دوستان اگر دم دل دهند جان ندهند
- (۲) خدا ش در همه حال از بلا ننگه دارد
- (۳) لاله دیدم روی زیبای توام آمد به یاد
- (۴) ای صبح دم، ببین که کجا می‌فرستم

۱۱- مفهوم بیت زیر از همه ابیات دریافت می‌شود؛ به جز:

«گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید / چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها»

- (۱) چنان به عدل تو مشتاق بود دولت و ملک / که تشنگان به قُرات و پیادگان به حرم
- (۲) گر بود شوق حرم بُد منازل سهل است / هجر در راه حقیقت نکند منع وصال
- (۳) به بوی آن که شی در حرم بیاسایند / هزار بادیه سهل است اگر ببیمایند
- (۴) ای بادیه هجران تا عشق حرم باشد / عشاق نیندیشند از خار مغیلات

۱۲- مفهوم کدام بیت با بیت زیر، متناسب نیست؟

«هر آن وصفی که گویم بیش از آنی / یقین دانم که بی‌شک جان جانی»

- (۱) هیچ نقاشت نمی‌بیند که نقشی بر کشد / وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای
- (۲) آن پُه که زبان در کشم از وصف جمالت / زیرا که به ذاتش نرسد خاطر اوصاف
- (۳) ای چشم عقل خیره در اوصاف روی تو / چون مرغ شب که هیچ نبیند به روشنی
- (۴) این دریغم می‌کشد کافکنده‌ای اوصاف خویش / در زبان عام و خاصان را زبان افکنده‌ای

۱۳- همه ابیات با هم مطابقت معنایی دارند؛ به جز:

- (۱) زینهار از قرین بد، زنهار / و قنار رتبا عذاب النار
- (۲) مروّت نباشد بدی با کسی / کز و نیکویی دیده باشی بسی
- (۳) با بدان کم نشین که صحبت بد / گرچه پاکی تو را پلید کند
- (۴) تا توانی می‌گریز از یار بد / یار بد بدتر بود از مار بد

۱۴- کدام گزینه‌ها به مفهوم آیه «لَا تُدْرِكُهُ الْاَبْصَارُ وَ هُوَ يُدْرِكُ الْاَبْصَارَ» اشاره دارد؟

(الف) خدا در همه جا هست، در هر جا که به تصوّر درآید و نایافتنی است.

(ب) هر جا روی جز خدا نخواهی دید تنها خداست که گذرا نیست

(پ) هر آفریده‌ای نشانه خداوند است، اما هیچ آفریده‌ای نشان‌دهنده او نیست.

(ت) به همه چیز نگاه کن و در هیچ جا درنگ مکن، خدا در همه جا هست.

- (۱) ب - ت
- (۲) پ - ت
- (۳) الف - ت
- (۴) الف - پ

۱۵- مفهوم کدام بیت در مقابل آن نادرست آمده است؟

(۱) بسوز ای دل که تا خامی، نیاید بوی دل از تو / کجا دیدی که بی‌آتش، کسی را بوی عود آید (سخت جان بودن عاشقان)

(۲) جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی ز ابدال حق آگاه شد (هدایتگری عارفان)

(۳) دوران روزگار به ما بگذرد بسی / گاهی شود بهار، دگر گه خزان شود (سخت بودن زندگی)

(۴) تا زتر خاکی ای درخت تنومند / مگسل از این آب و خاک ریشه پیوند (وطن‌دوستی)